

Sygn. akt IV CSK 533/18

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa J. K.
przeciwko A. Spółce Akcyjnej w W. - poprzednio A. [...] Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 24 maja 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 6 czerwca 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5400
(pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie powódka wniosła skargę kasacyjną, a jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania wskazano szereg występujących na jej tle istotnych zagadnień prawnych i potrzeby wykładni przepisów budzących wątpliwości. Pierwsze zagadnienie dotyczy tego, czy zawarcie przez emitenta w warunkach emisji postanowienia o rozszerzeniu na tę emisję, o charakterze prywatnym, obowiązków informacyjnych określonych w ustawie dla emisji publicznej oznacza także rozszerzenie odpowiedzialności do postaci unormowanej dla naruszenia obowiązków w razie emisji publicznej. Zagadnienia to nie uzasadnia przyjęcia skargi do rozpoznania. Przede wszystkim jest zbyt ściśle powiązane z konkretnym stanem faktycznym - jego rozstrzygnięcie wymaga w istocie wykładni konkretnych warunków emisji, z uwzględnieniem celu emitenta i jego woli stojących za rozszerzeniem w tych warunkach obowiązków informacyjnych, nie można zatem odpowiedzieć na nie w sposób ogólny - zbyt ściśle powiązanie ze stanem faktycznym powoduje, że mógłby to być zarzut kasacyjny, lecz już nie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania. Ponadto co do zasady nie można zakładać, że przyjęcie na siebie szerszych obowiązków informacyjnych w przypadku emisji prywatnej ma też oznaczać akceptację szerszego zakresu odpowiedzialności za ich naruszenie - wymagałoby to wyraźnej, idącej w tym kierunku, woli emitenta. Drugie zagadnienie prawne dotyczy tego, czy jeśli emitent rozszerzy zakres obowiązków informacyjnych i odpowiedzialności za ich naruszenie w warunkach emisji, to odpowiedzialny będzie również dom maklerski, skoro w przypadku naruszenia obowiązków informacyjnych w razie emisji publicznej prawo (art. 98 ustawy o ofercie) przewiduje solidarną odpowiedzialność domu maklerskiego. Kwestia ta nie budzi wątpliwości - wola emitenta nie może wywoływać takiego skutku, bo odpowiedzialność w tym zakresie

domu maklerskiego może być co najwyżej rezultatem działania ustawodawcy, jak to jest w odniesieniu do emisji publicznej. Nie ma podstaw, aby oświadczenie woli jednego podmiotu (emitenta) bez podstawy prawnej rozszerzało zakres odpowiedzialności innego podmiotu (domu maklerskiego). Trzecie zagadnienie prawne dotyczy tego, czy rekomendowanie klientowi domu maklerskiego nabycia konkretnego produktu inwestycyjnego pozwala na stwierdzenie, że między klientem a domem maklerskim doszło do zawarcia umowy o doradztwie inwestycyjnym z art. 79 ustawy o obrocie, a w konsekwencji są podstawy do odpowiedzialności kontraktowej domu maklerskiego za nienależyte wykonanie tej umowy, a także odpowiedzialności deliktowej za naruszenie nakazów i zakazów związanych z prowadzeniem firmy inwestycyjnej. Ponownie tak ujęte zagadnienie nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ nie da się na nie odpowiedzieć abstrakcyjnie. Każdorazowo wymaga to analizy konkretnego stanu faktycznego, w świetle którego można dopiero uznać, czy dana umowa została zawarta, a przesądzenie tego pozwoli na rozstrzygnięcie o ewentualnej odpowiedzialności i jej podstawach jednej ze stron. Czwarte zagadnienie prawne dotyczy tego, czy dom maklerski odpowiada za naruszenie obowiązków informacyjnych, co miałyby stanowić przypadek nienależytego wykonywania przezeń obowiązków z umowy nienazwanej łączącej go z indywidualnym klientem. Jest to w istocie inaczej ujęte poprzednie zagadnienie, dotyczące tego, czy dom maklerski już tylko z tytułu oferowania produktów inwestycyjnych łączy z klientem umowa o doradztwo inwestycyjne, lub inna umowa nienazwana, i jakie są tego konsekwencje. Zagadnienie to jest zbyt ogólne, aby uzasadniało przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W praktyce tego rodzaju problemy mogą być rozważane wyłącznie w powiązaniu z konkretnym stanem faktycznym, zatem ewentualnie mogą stanowić podstawę zarzutu kasacyjnego. Piąte zagadnienie prawne dotyczy tego, czy dom maklerski może odpowiadać wobec klienta indywidualnego na podstawie art. 415 k.c. za zawiedzione zaufanie w razie przekazywania mu nierzetelnych i niekompletnych informacji. Z kolei ta kwestia nie budzi wątpliwości - prawo oczywiście nie wyłącza odpowiedzialności domu maklerskiego wobec klienta - bądź innej osoby - ponoszonej na podstawie art. 415 k.c., o ile tylko przesłanki tej odpowiedzialności zostaną *ad casum* wykazane.

Ponownie naruszenie art. 415 k.c., choćby przez odmowę jego zastosowania *a limine*, może stanowić zarzut kasacyjny, lecz nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Analiza zawartych w skardze kasacyjnej argumentów mających uzasadnić wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania dowodzi, że albo mają one w istocie postać zarzutów kasacyjnych, a więc pozostają ściśle związane ze stanem faktycznym konkretnej sprawy i stanowią polemikę względem poglądów przyjętych w tej sprawie przez Sąd II instancji, albo też ich rozstrzygnięcie nie budzi wątpliwości, a w tym zakresie nie ma rozbieżności poglądów w doktrynie czy literaturze.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.